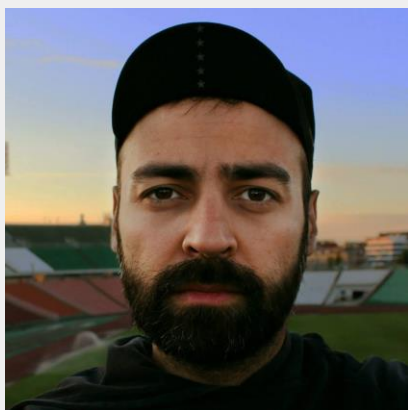

Csémy András

Fordító

Lehetőségem nyílt interjút készíteni Csémy Andrással, aki audiovizuális fordítóként dolgozik. Fő területe filmfeliratok készítése sorozatokhoz. András szabadidejében DJ-ként is tevékenykedik, valamint egy nemzetközi társkereső oldalnál is dolgozik fordítóként. Azért választottam őt interjúm alanyául, mert ő készített feliratot az egyik kedvenc tv műsoromhoz, a Meg-boldogulni című sorozathoz.

András az Eötvös Loránd Tudományegyetem angol szakán tanult és itt találkozott először a fordítással mint szakmával és hivatással. Az egyik szaktársa egy fordítóirodánál dolgozott és sikerült neki állást szereznie Andrásnak a cégnél. Körülbelül tíz éve, mikor mostani munkahelye fordítókat keresett, jelentkezett az állásra és több évnyi tapasztalattal a háta mögött, meg is kapta. Ezután filmekhez, sorozatokhoz és dokumentumfilmekhez is készített feliratot, többek között olyan HBO-sikersorozatokhoz, mint a Csajok, Vinyl vagy a Meg-boldogulni.

András elmondta, hogy nagyon szereti a munkáját, annak ellenére, hogy Magyarországon nagyon alulértékelt és alulfizetett ez a szakma. Az ilyen típusú fordításért fizetett díjak az elmúlt tíz évben nem változtak és az emberek (általában) emlékeznek a fordító nevére magyar szinkronos filmek esetében, de a feliratfordító a háttérben marad és a neve valahol a stáblistán van elrejtve. Ebben a szakmában általában szűk határidővel dolgoznak a fordítók, és ez az ő esetében sincs másképp. Általában csak néhány napja van egy felirat elkészítésére, de ritka esetekben egy hét is rendelkezésére áll. Az audiovizuális fordítók helyzete jobb, mint öt éve volt. Az internet terjedésével a fordítóirodáknak is tartaniuk kellett a lépést és fejlődniük kellett. Egy kis nosztalgiával a hangjában beszél a régi időkről, mikor be kellett mennie az irodába a VHS-kazettákért, majd otthon lejátszania őket és a pillanatmegállító gombot nyomogatni a jó felirat elkészítése érdekében, mivel a videolejátszót és a számítógépet nem lehetett összekötni. Manapság ez jóval egyszerűbb. Csak otthonról dolgozik, digitális anyagokkal.

András munkanyelvei közé az angol és a szlovák tartozik, de leginkább az angollal dolgozik és csak kevés lehetősége volt szlovák nyelvből fordítani. A cég, ahol jelenleg dolgozik, más idegen nyelvű filmekhez is készít feliratot, de ezekhez az angol átiratot használják a magyar fordítás elkészítésekor.

Egy számomra meglepő dolgot is elmesélt: a stúdió mondja meg, hogy milyen korhatár-besorolást fog kapni az adott film és a fordítónak ehhez kell igazodnia. Nem számít, hogy a film tele van káromkodással és a magyar nyelv is bővelkedik összetett káromkodásokban, muszáj ehhez igazodnia.

Habár András azt mondta, hogy szeret otthonról dolgozni és nem volna képes nap mint nap 9-től este 6-ig egy irodában ülni, néha nehéz is tud lenni: például, nehézséget okozhat emberekkel kapcsolatba kerülni. Hozzátette, hogy ennek következményei is lehetnek: nem tapasztalja meg azt a nyelvi sokszínűséget (mint például tenné azt egy irodában kollégák között). Minden alkalommal kellene magával vinnie egy jegyzetfüzetet, hogy a hasznos szavakat és kifejezéseket leírja – ahogy Pataricza Eszter is említette egy vele készült interjúban.

Készítette: Bóka Máté